

Vlaams
Parlement

ingediend op **456** (2019-2020) – Nr. 1
16 september 2020 (2019-2020)

Voorstel van resolutie

van Filip Brusselmans, Johan Deckmyn, Klaas Sloopmans en Chris Janssens

over de bescherming
van het immaterieel cultureel erfgoed
naar aanleiding van de Facebookcensuur
rond Zwarte Piet

TOELICHTING

Het immaterieel erfgoed dat de westerse cultuur en bijgevolg ook de Vlaamse samenleving typeert, staat ten onrechte ter discussie. Meer bepaald dreigt het kinderfeest rond Sinterklaas en Zwarte Piet het volgende slachtoffer te worden van de massahysterie rond vermeend racisme.

Hoewel Zwarte Piet al enkele jaren onderwerp van discussie is in een marge van de samenleving, wordt er volgens de indieners van dit voorstel van resolutie nu een cruciale grens overschreden. Het is op zich al frappant dat de figuur van Zwarte Piet, die al decennia zorgt voor blijde kindergezichten rond 6 december, plots 'fout' verklaard wordt door een zelfverheven morele elite. Door het verbod van het bedrijf Facebook om nog afbeeldingen van de kinderfiguur te publiceren op socialemediaplatformen zoals Facebook en Instagram, dreigen het parlement en de samenleving daarover zelfs de macht uit handen te geven aan een Amerikaans technologiebedrijf.

De indieners van dit voorstel van resolutie erkennen dat immaterieel cultureel erfgoed leeft en dus vatbaar is voor verandering in de tijd. Door de eeuwen heen zijn de gebruiken rond het kinderfeest van Sinterklaas en Zwarte Piet dan ook al enkele malen gewijzigd. Het is echter van groot belang dat dergelijke debatten rond het (plots) veranderen van tradities niet boven de hoofden van de mensen worden gevoerd en dat alle stemmen worden gehoord, met respect voor de leden van de desbetreffende erfgoedgemeenschap, in dit geval de Vlaming. Facebook en Instagram zouden gesproken hebben met "meer dan zestig organisaties uit verschillende landen". Het gaat vaak om organisaties die alleen zichzelf vertegenwoordigen en niet de democratische politieke vertegenwoordiging in Vlaanderen of Nederland, zoveel is duidelijk.

Het is dan ook hoog tijd om bedrijven als Facebook en Instagram – die overigens als publiek platform moeten worden beschouwd, net zoals het internet er zelf een is – op te roepen om respect te tonen voor de Belgische grondwettelijke rechten en vrijheden en culturele specificiteit (Blackface is Amerikaans, Zwarte Piet Europees). Het is vervolgens de taak van de parlementsleden en de regeringen in België (en Nederland) om zich te engageren wettelijke instrumenten uit te werken waarmee censuur door privébedrijven als Facebook wordt tegengegaan.

De indieners van dit voorstel van resolutie wijzen deze culturele aanval op de Vlaamse identiteit en tradities dan ook totaal af. Daarmee willen ze de Vlaamse cultuur en tradities, en de Vlaamse identiteit beschermen.

Overigens moet worden vastgesteld dat de hetze tegen de figuur van Zwarte Piet geïnstigeerd wordt door een goed georganiseerde activistische beweging met extreme standpunten, die weliswaar een zekere steun geniet bij de media, het politieke establishment en de grote technologiebedrijven zoals Facebook, maar geenszins brede steun geniet bij een overgrote meerderheid van de bevolking.

Filip BRUSSELMANS
Johan DECKMYN
Klaas SLOOTMANS
Chris JANSSENS

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- overwegende dat:
 - 1° de gebruiken rond Sinterklaas en Sint-Maarten sinds 2009 op de Inventaris Vlaanderen van het Immaterieel Cultureel Erfgoed staan;
 - 2° het Interfederaal Gelijkheidscentrum Unia al in 2014 de uitspraak heeft gedaan dat bij het kinderfeest van Sinterklaas de voorstelling van Zwarte Piet geen inbreuk maakt op artikel 12 van de Antiracismewet van 30 juli 1981;
 - 3° grote sociale mediabedrijven zoals Facebook als publiek platform functioneren en door het verbieden van Zwarte Piet de grondwettelijke vrijheden worden geschonden;
 - 4° veel overheden van de westerse landen op dit moment nauwelijks weerwerk lijken te bieden tegen die machtspositie van Facebook en andere Amerikaanse technologiegiganten;
 - 5° de eis om Zwarte Piet te verbieden, luid klinkt uit de mond van een beperkte activistische groep, maar allerminst door een meerderheid van de bevolking wordt gedragen;
 - 6° Zwarte Piet deel uitmaakt van een kinderfeest dat er is voor alle kinderen, ongeacht afkomst of huidskleur, en dat niemand uitsluit;
- vraagt de Vlaamse Regering om:
 - 1° dringend overleg te plegen met Facebook om het verbod op afbeeldingen van Zwarte Piet op te heffen en dus een einde te maken aan de schending van de grondwettelijke vrijheden die in Vlaanderen gelden;
 - 2° een gezamenlijk initiatief met Nederland te bekijken ten behoeve van de bescherming van dat kinderfeest;
 - 3° een wettelijk kader uit te werken, op het meest wenselijke niveau, om dergelijke machtsposities van multinationals te vermijden;
 - 4° zelf op geen enkele wijze bij te dragen tot het creëren van een sfeer die een bedreiging voor de Vlaamse cultuur en tradities vormt.

Filip BRUSSELMANS
Johan DECKMYN
Klaas SLOOTMANS
Chris JANSSENS